

Driftsbudsjettet

Driftsinntekter

Kommunens generelle driftsinntekter er det inntektene som kommunestyret skal disponere bruken av i budsjett og økonomiplan.

Driftsinntekter

Hele 1 000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
▶ Rammetilskudd	923 352	1 054 560	1 075 856	1 086 484	1 097 479
▶ Inntekts- og formuesskatt	1 120 659	1 078 475	1 078 475	1 078 475	1 078 475
Eiendomsskatt	137 822	140 640	141 253	141 769	142 372
▶ Andre generelle driftsinntekter	68 688	133 330	125 220	100 706	87 626
Sum driftsinntekter	2 250 521	2 407 005	2 420 804	2 407 434	2 405 952

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av flere ulike tilskudd og omfordelingsordninger. Hovedelementet i rammetilskuddet er innbyggertilskuddet. Alle kommunene får et likt tilskudd per innbygger. I 2023 er innbyggertilskuddet på 28 077 kroner. For Molde kommune utgjør dette 900,1 mill. kroner.

Videre blir dette tilskuddet omfordelt gjennom utgiftsutjevningen. Her får kommunene justert rammetilskuddet etter beregnet utgiftsbehov i egen kommune. Det betyr at kommuner med lavere behov for kommunale tjenester, får et trekk, og kommuner med stort behov for kommunale tjenester, får et tillegg gjennom utgiftsutjevningen. For Molde kommune er anslått utgiftsnivå 1,6 prosent større enn i gjennomsnittskommunen. Vi får som følge av dette økt rammetilskuddet med 32,5 mill. kroner i 2023.

Satsen på innbyggertilskudd blir også redusert etter antall elever som går i private eller statlige skoler. Dette er elever som ikke går i den kommunale grunnskolen, og gir dermed reduserte utgifter for kommunene. Molde kommune har som følge av dette fått 18,9 mill. kroner lavere innbyggertilskudd. Siden det er til dels stor variasjon mellom kommunene, blir det feil å gi et likt trekk per innbygger. Korreksjonsordningen justerer derfor trekket i innbyggertilskuddet, slik at hver kommune blir trukket korrekt beløp. Basert på antall elever i egen kommune, som går i privat eller statlige skoler, skal Molde kommune trekkes 9,7 mill. kroner. Siden vi allerede er trukket 18,9 mill. kroner gjennom redusert innbyggertilskudd, får vi gjennom denne ordningen tilbake 9,2 mill. kroner.

Noen enkeltsaker egner seg ikke til å fordele basert på innbyggertall. Disse blir fordelt etter det vi kaller for særskilt fordeling. Molde kommune har fem saker som blir utbetalt med særskilt fordeling i 2023:

- inndelingstilskudd sammenslåtte kommuner 45,4 mill. kroner
- tilskudd helsestasjon- og skolehelsetjenesten 5,7 mill. kroner
- barnevernsreformen 5,7 mill. kroner
- grunnskoletilskudd per skole 8,8 mill. kroner
- rammetrekk redusert arbeidsgiveravgift -3,3 mill. kroner

Samlet gir dette 62,4 mill. kroner i rammetilskudd etter særskilt fordeling.

Inntektsgarantiordningen skal sikre at ingen kommuner får en for brå nedgang i sine inntekter. Ordningen finansieres med et likt trekk per innbygger innenfor et samlet rammetilskudd. Molde kommune får ikke kompensasjon gjennom denne ordningen, men må bidra til finansieringen av den med 1,3 mill. kroner.

Regionsentertilskuddet er på 5,8 mill. kroner og går til kommuner som har slått seg sammen og som har mer enn 8 000 innbyggere.

Til slutt tildeler Statsforvalteren skjønnstilskudd. Molde kommune får 2,5 mill. kroner i 2023. Dette knytter seg til drift av kommunalt rovviltutvalg, ekstra utgifter til barnevern, skyss av helsepersonell, en generell vurdering av kommunens økonomi og for rollen som regionsenter.

Det er ulikt nivå på den enkelte kommunes skatteinntekter. For at forskjellen ikke skal bli for stor blir 60 prosent av ulikhetene i egne skatteinntekter utjevnet mellom kommune. Dette defineres også som en del av rammetilskuddet, selv om det er knyttet til skatteinntektene. I motsetning til resten av rammetilskuddet, er ikke inntektsutjevningen et fast og kjent beløp bestemt av Stortinget. Det er et anslag og til dels usikkert anslag. For 2023 er det anslått at Molde kommune vil få 43,4 mill. kroner i inntektsutjevning.

Samlet sett ligger det an til at Molde kommune får et rammetilskudd på 1 054,6 mill. kroner i 2023.

Inntekts- og formueskatt

Anslaget på skatteinntekter er det mest usikre når det gjelder kommunenes inntekter i forslag til statsbudsjett. Det er alltid knyttet noe usikkerhet til det samlede, nasjonale skatteanslaget. For det andre er usikkerhet knyttet til folketallsutviklingen fram mot årsskiftet.

Skatteanslaget i forslag til statsbudsjett baserer seg både på nytt anslag for 2022 og videre et anslag for utvikling i skatteinntektene i 2023. For anslaget for 2023 er det lagt til grunn en vekst i økonomien på 1,7 prosent og en arbeidsledighet på samme nivå, blant annet. Ut fra samlet anslag på skatteinntekter bestemmes kommunens andel av inntekts- og formueskatt. Denne andelen kalles det kommunale skattøret og økes fra 10,95 prosent i 2022 til 11,15 prosent i 2023. Målet er at kommunenes skatteinntekter skal komme på 40 prosent av samlede inntekter.

Skatteinntektene per innbygger målt mot landsgjennomsnittet har gått ned for Molde kommune de siste årene. Den var på 91,9 prosent i 2021. Det er denne prosenten som ligger til grunn for anslaget til Molde kommune i statsbudsjettet.

I og med at det her er snakk om anslag, har vi som regel fått noe høyere skatteinntekter enn det som har vært anslått i statsbudsjett og i revidert budsjett de siste årene. Det ligger vi også an til i 2022. Det videreføres derfor et eget påslag på skatteinntektene med 1,6 mill. kroner.

Eiendomsskatt

Kommunestyret bestemmer selv nivået på eiendomsskatten. Dette gjøres gjennom det årlige eiendomsskattevedtaket. De generelle reglene sier at dette vedtaket skal bestemme den generelle promillesatsen og promillesatsen for privat- og fritidsboliger. Den generelle promillesatsen kan maksimalt være på 7 promille. Denne vil gjelde for næringseiendommer, kraftanlegg og oppdrettsanlegg. For privat- og fritidsboliger er den maksimale tillatte promillesatsen 4 promille.

I tillegg til vedtak om promille skal også regler og grunnlag for taksering, bunnfradrag og eventuelle fritak vedtas i det årlige eiendomsskattevedtaket.

I forbindelse med kommunesammenslåingen er det innført særskilte regler for harmonisering av eiendomsskatten i sammenslåtte kommuner. Disse reglene sier at eiendomsskatten skal harmoniseres jevnt fram til 2023. Molde kommunestyre gjorde vedtak om dette i sak PS-53/20. Her ble det lagt opp til at Molde kommune skulle harmonisere begge promillesatsene til 3,6 promille i 2023. Dette innebærer at det ikke er mulig å øke promillesatsen før i 2024. Promillesatsene i 2023 må følge harmoniseringen som allerede er vedtatt, og 2023 blir det første året med harmonisert eiendomsskatt ved at alle eiendommer i kommune får en promillesats på 3,6.

For 2023 er det budsjettet med en inntekt på 140,6 mill. kroner. Det er i dette anslaget lagt til grunn en takstøkning på 3,0 prosent på boliger i 2023. Her bruker vi skatteetatens boligverdi som grunnlag. Videre forventes det at det blir en tilvekst av boliger som blir beskattet for første gang i 2023. Til slutt vil vi få en nedgang på 0,2 mill. kroner årlig fram til og med 2025 knyttet til utfasing av eiendomsskatt på maskiner og utstyr.

Andre generelle driftsinntekter

Havbruksfondet

Stortinget besluttet i 2015 å opprette et havbruksfond. Fiskeridirektoratet har ansvar for utbetalingene. Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret.

Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det går fram av Akvakulturregisteret 1. september hvert år.

Regjeringen foreslår nå å innføre grunnrenteskatt på havbruk fra 1. januar 2023. Forslaget omfatter produksjon av laks, ørret og regnbueørret og innebærer at grunnrenten skattlegges med en effektiv sats på 40 prosent. Skatteinntektene anslås til mellom 3,65 og 3,8 milliarder kroner, og regjeringen legger opp til at halvparten går til kommunesektoren. Innføring av grunnrenteskatt får først effekt for kommunen i 2024.

I budsjettet legges det opp til en utbetaling fra Havbruksfondet med 4,9 mill. kroner i 2023 (dagens ordning), men at utbetalingen fra oppdrett øker i 2024 til anslagsvis 9,8 mill. kroner. Anslaget for 2024 er basert på Molde kommunes relative andel av total biomasse oppdrett, multiplisert med forventet total grunnrenteskatt til kommunesektoren.

Integreringstilskudd

En kommune som tar imot flyktninger, mottar statlig integreringstilskudd som skal gjøre kommunen i stand til å bosette og integrere flyktningene på en god måte. Integreringsperioden er definert til fem år, og kommunen mottar integreringstilskudd i denne perioden. Antall flyktninger innenfor denne femårige perioden avgjør størrelsen på tilskuddet. Satsene for tilskuddet blir bestemt i statsbudsjettet.

Antall flyktninger til Norge og antall bosettinger i Molde kommune har de siste fem årene vært nedadgående. Konflikten i Ukraina nå i 2022 endret denne situasjonen og kommunen har hatt en stor

økning i bosettingen i 2022, og prognose på integreringstilskudd er cirka 70 mill. kroner for 2022.

Ut fra situasjonen i Ukraina forventes det at Molde kommune får anmodning fra IMDI (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) om å ta imot et høyt antall flyktninger også i 2023. Usikkerheten gjør det vanskelig å anslå antallet på bosettinger neste år. Ut fra en samlet vurdering legges det til grunn en bosetting av 152 nye flyktninger i 2023. I tillegg kommer det antall flyktninger som per i dag er inne i ovennevnte femårs periode. Dette gir en stor økning i integreringstilskuddet, og samlet for 2023 budsjetteres det med 99,3 mill. kroner i tilskudd.

Økningen i tilskudd blir i all hovedsak svart ut ved at budsjettrammen til flyktningtjenesten justeres, samt at sektor helse og omsorg kompenseres noe for økte helseutgifter. En beregnet andel av integreringstilskuddet går til å finansiere andre tjenester som flyktningene benytter seg av i kommunen. Denne andelen påvirker balanseringen av kommunens øvrige budsjett, for 2023 er denne andelen beregnet til 7 mill. kroner.

Konsesjonsavgift – kraftfondet

Kommunen mottar en konsesjonsavgift knyttet til konsesjoner gitt etter vassdragsreguleringsloven eller industrikonsesjonsloven. Det betyr at kommunen mottar en avgift fra kraftanlegg. Beløpet på avgiften fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). For 2023 er beløpet 9,5 mill. kroner. Dette beløpet settes av til bundet fond (kraftfondet).

Konsesjonsavgiftene blir justert hvert femte år (prisjustert). Det er skilt mellom konsesjoner gitt før og etter 1959. Neste justering vil skje i 2024 (konsesjoner gitt etter 1959) og 2025 (konsesjoner gitt før 1959). Det er ikke lagt inn et anslag på økningene i økonomiplanen, men både konsesjonsavgift (inntekt) og avsetning til kraftfondet (utgift) vil bli justert tilsvarende opp i 2024 og 2025.

Naturressursskatt

Naturressursskatt betales av vannkraftverk med påstemplet merkeytelse over 10 000 kVA, til vertskommunen og -fylket. Skatten utgjør 1,1 øre/kWh til kommunen og 0,2 øre/kWh til fylket, beregnet på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene.

Naturressursskatten er en del av kommunens skatteinntekter, men skal budsjetteres på et annet område enn inntekts- og formueskatten. Det budsjetteres med en årlig inntekt på 11,5 mill. kroner i naturressursskatt.

Rentekompensasjon – Husbanken

Kommunen mottar rentekompensasjoner fra Husbanken knyttet til tidligere gjennomførte investeringer. I hovedsak er rentekompensasjonen knyttet til omsorgsboliger og sykehjem, men det er også noe knyttet til skolelokaler. Det budsjetteres med en inntekt på 8,2 mill. kroner i 2022.

Driftsutgifter

Driftsutgifter

Hele 1 000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Sentraladministrasjon	100 784	101 530	96 026	97 052	95 542
Oppvekst, kultur og velferd	885 423	981 331	943 072	915 436	899 614
Helse og omsorg	891 518	936 760	917 001	923 438	939 653
Teknisk, plan og miljø	53 715	54 411	43 197	43 097	43 197
Fellesområde og samarbeid som inngår i Molde kommune	-36 087	-40 952	-9 045	-8 852	-8 654
► Overføringer til foretak, fellesråd og selskap	296 011	349 824	353 438	350 809	350 882
Sum driftsutgifter	2 191 364	2 382 904	2 343 689	2 320 980	2 320 234

Det er kommunestyret som disponerer bruken av de generelle driftsinntektene. Det skjer gjennom bevilgning av rammer til sektorer og selskaper. De tre hovedutvalgene skal deretter vedta budsjettrammer til den enkelte enhet innenfor sin sektor. Dette skjer gjennom egne sektorbudsjett som er i tråd med kommunestyrets sektorrammer.

For sentraladministrasjon og de to fellesområdene fellesutgifter og samarbeid som inngår i Molde kommune og inntekter og finans, har kommunedirektøren fordelingsfullmakt. For budsjettområdet overføring til foretak, fellesråd og selskaper er det kommunestyret selv som vedtar de enkelte budsjetttrammene.

Budsjetttrammene for 2023 er bygd fra gjeldende økonomiplan med de endringer som har kommet i revidert budsjett 2022. Videre er budsjetttrammer for 2023 korrigeret med den lønns- og prisveksten kommunen har fått kompensert gjennom statsbudsjettet. I statsbudsjettet for 2023 fremgår det at lønns- og prisveksten reelt er høyere enn det kommunene får kompensert. Alle sektorene har dermed reelt fått en reduksjon av handlingsrom som ikke går fram av tabellene. Endringer i oppgaver i forslag til statsbudsjett, er lagt til sektoren som har ansvar for å utføre oppgaven.

Kommunestyret har gjennom 2022 vedtatt flere satsninger. Det er ikke funnet rom for å videre alle disse prioriteringene i budsjett og økonomiplan for 2023–2026. Prioriteringene og nærmere forklaring på den enkelte sektor står omtalt nærmere under tjenesteproduksjon eller kapittelet om prioriteringer.

Om rammetabellene

Ved å trykke på linjene til de ulike sektorene i tabellen over, kommer du inn på rammetabellen til den enkelte sektor. Den enkelte sektors rammetabell er mer detaljert og gir mer inngående informasjon. Alle disse rammetabellene på drift er organisert med årene i økonomiplanen fra venstre mot høyre. Den øverste linjen heter opprinnelig ramme 2022, og er rammen for 2022 som kommunestyret vedtok i november 2021. Alle endringer som har kommet etter dette gjennom budsjettendringer i løpet av 2022, eller prioritering i 2023, kommer fram av linjene under. En varig styrking vil da ligge inne med beløp hvert år, mens en midlertidig styrking bare ligger inne i året det gjelder. En reduksjon av tidligere styrking vil komme fram som en reduksjon, da styrkingen er inkludert i linjen opprinnelig ramme 2022.

Rammetabellene er delt inn i fem kategorier:

1. Opprinnelig ramme 2022
2. Tekniske justeringer

3. Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet

4. Egne prioriteringer

5. Rammetrekk

Der tekniske justeringer inneholder lønns- og prisvekst og endringer uten prioriteringer i seg, slik som flytting av oppgaver fra en sektor til en annen. Egne prioriteringer er de styrkinger og reduksjoner som er lagt inn på den enkelte enhet. Dette er en kombinasjon av det som har ligget inne i tidligere økonomiplaner, tidligere vedtak og kommunedirektørens forslag til prioriteringer. Rammetrekk kan sees på som et effektiviseringskrav til sektoren, sektoren får mindre penger, men det er i utgangspunktet ingen oppgaver som har falt bort. Reduksjon av utgifter skjer ikke av seg selv, alle rammetrekk må derfor følges opp med konkrete tiltak i sektoren. Dette er beskrevet under den enkelte sektor, og følges videre opp i sektorbudsjettene.

Rammetabell for sentraladministrasjonen

Hele 1 000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Opprinnelig ramme 2022	98 106	98 106	98 106	98 106	98 106
Tekniske justeringer	2 249	6 002	6 002	6 002	6 002
Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet	-71	-204	-282	-282	-282
Egne prioriteringer	500	-674	-3 000	-1 774	-3 684
Insentivordning for tilflyttede studenter (PS-41/22)	400	1 000			
Kommune- og fylkestings og stortingsvalg		1 326		1 226	0
Midler til omstilling i organisasjonen		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Prosjekt lukking av dokumentarkiv avsluttes					-684
Støtte Ukraina (FSK-33/22)	100				
Rammetrekk		-1 700	-4 800	-5 000	-4 600
	100 784	101 530	96 026	97 052	95 542

[Les mer om driftsbudsjettet under sentraladministrasjonen](#)

Rammetabell for oppvekst, kultur og velferd

Hele 1000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Opprinnelig ramme 2022	852 139	852 139	852 139	852 139	852 139
Tekniske justeringer	14 785	46 449	46 449	46 449	46 449
Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet	3 999	11 838	11 388	11 388	11 388
Egne prioriteringer	14 500	81 105	72 796	48 060	30 638
Demografi		641	-183	-931	-6 448
Endring i bosetting av flyktninger	5 400	65 605	55 161	32 423	20 518
Overføring grunnleggende norsk til skoleområde - økt integreringstilskudd		-5 190	-5 190	-5 190	-5 190
Frivillighetens år (PS 40/22)	500				
Ny skole Årølia		4 459	8 918	8 918	8 918
Opplæring grunnleggende norsk		-5 190	-5 190	-5 190	-5 190
Oppstart Mårskrenten barnehage (95/20)	1 600	2 840	2 840	2 840	2 840
Tilskudd private barnehager	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Rammetrekk		-10 200	-39 700	-42 600	-41 000
	885 423	981 331	943 072	915 436	899 614

[Les mer om driftsbudsjettet under oppvekst, kultur og velferd](#)

Rammetabell for helse og omsorg

Hele 1000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Opprinnelig ramme 2022	871 904	871 904	871 904	871 904	871 904
Tekniske justeringer	20 428	56 606	56 606	56 606	56 606
Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet	-1 714	1 716	1 516	1 516	1 516
Egne prioriteringer	900	18 734	29 975	40 812	57 327
Demografi		3 956	18 330	29 667	46 182
Endring i bosetting av flyktninger		2 000	1 500	1 000	1 000
Etableringstilskudd fastleger (PS-22/22)	900	300			
Helseplattformen		9 842	-838	-838	-838
Styrking hjemmebaserte tjenester		2 636	10 983	10 983	10 983
Rammetrekk		-12 200	-43 000	-47 400	-47 700
	891 518	936 760	917 001	923 438	939 653

[Les mer om driftsbudsjettet under helse og omsorg](#)

Rammetabell for teknisk, plan og miljø

Hele 1000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Opprinnelig ramme 2022	53 393	53 393	53 393	53 393	53 393
Tekniske justeringer	330	2 426	2 426	2 426	2 426
Prioriteringer og konsekvenser av statsbudsjettet	-8	-8	-38	-38	-38
Egne prioriteringer		0	-9 384	-9 384	-9 384
Egenfinansiering prosjektleder Byen som regional motor					
Fiberutbygging Midsund			-3 230	-3 230	-3 230
Områdeplan Lundavang		1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Realisering av løsning Kvamkrysset			-3 154	-3 154	-3 154
Økte gebyrinntekter		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Rammetrekk		-1 400	-3 200	-3 300	-3 200
Budsjett Totalt	53 715	54 411	43 197	43 097	43 197

[Les mer om driftsbudsjettet under teknisk, plan og miljø](#)

Finansinntekter og finansutgifter

Finansinntekter

Hele 1000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
► Renteinntekter	82 999	146 034	148 980	148 683	147 908
Utbytter	13 345	12 300	9 000	9 000	9 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900
Sum finansinntekter	101 244	163 234	162 880	162 583	161 808

Renteinntekter

Renteinntekter utgjør 146,0 mill. kroner i 2023. Av dette er 127,4 mill. kroner konserninterne renteinntekter som Molde eiendom KF og Molde vann og avløp KF betaler til Molde kommune. Denne inntektsposten må derfor ses tett opp mot renteutgifter, der vi betaler denne renteinntekten videre til kommunens långivere. Vi har i tillegg renteinntekter på startlån og på beløp stående inne på konsernkontoen (bankkonto).

Utbytter

Regjeringen foreslår å øke den effektive grunnrenteskattesatsen på vannkraft fra 37 prosent til 45 prosent med virkning fra og med inntektsåret 2022. Det er grunn til å forvente at en økt grunnrenteskatt vil påvirke kraftselskapenes overskudd og utbetaling av utbytte. Istad Kraft AS har de siste årene betalt ut 50 prosent av årets overskudd i utbytte.

Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler

Fra oppstarten i desember 2006, og fram til oktober 2022, har årlig avkastning i gjennomsnitt vært på 3,8 prosent. I budsjettet legges det inn en større forventning til avkastning på 4,6 prosent. Dette tilsvarer 4,9 mill. kroner årlig, og er en videreføring av beløpet som ligger inne i fjorårets budsjett og økonomiplan. Dette er mer enn gjennomsnittlig oppnådd avkastning, som er det som normalt budsjetteres som inntekt på denne posten. Bakgrunnen for dette er at vi har hatt en klar nedgang i 2022, og at markedet historiske sett har korrigert seg inn igjen etter slike hendelser. Spørsmålet nå er om dette skjer også denne gangen, når det skjer, og hvor mye verdiene vil stige.

Finansutgifter

Hele 1000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Renteutgifter	84 397	170 325	177 162	175 981	171 835
Avdrag	53 824	57 120	62 067	61 590	64 225
Sum finansutgifter	138 221	227 445	239 229	237 571	236 060

Renteutgifter

Renteutgifter utgjør 170,3 mill. kroner. Av dette er 123,7 mill. kroner knyttet til lån i de kommunale foretakene, mens 38,0 mill. kroner er knyttet til lån i Molde kommune. Renteutgifter på startlån inngår også her.

Renteutgiftene øker svært mye i perioden fra 84,4 mill. kroner i 2022 til 170,3 mill. kroner i 2023. Til sammenligning var det i fjorårets budsjett og økonomiplan lagt inn 102,5 mill. kroner i 2023. Rentemarkedet har endret seg totalt i løpet av det siste året, dette fører til vesentlig høyere renteutgifter enn vi trodde for ett år siden. Høsten 2021 var Norge i sluttfasen av en pandemi med svært lave renter, utsiktene var sakte normalisering av økonomien. Høsten 2022 er bildet helt snudd, med høyt aktivitetsnivå og den høyeste inflasjonen som har vært målt i Norge siden 1988. Rentene har gått mye opp i løpet av 2022, og er forventet å fortsette å øke videre inn i 2023.

I tabellen under er det satt opp hvilken gjennomsnittrente som var lagt til grunn i fjorårets budsjett og økonomiplan, og hvilken gjennomsnittrente som nå legges til grunn i budsjett og økonomiplan 2023–2026.

Gjennomsnittrente

Tall i prosent

	2023	2024	2025	2026
Rente i budsjett og økonomiplan 2022-2025	2,07	2,21	2,27	
Rente i budsjett og økonomiplan 2023-2026	3,48	3,41	3,33	3,24

Avdrag på lån

Avdragene her viser kun avdragene i Molde kommune. Molde kommune tar også opp lån til de kommunale foretakene og til startlån. Avdragene i foretakene føres som en finansutgift i foretakenes driftsregnskap, og både som en inntekt og utgift i kommunens investeringsregnskap. Mottatte avdrag og betalte avdrag knyttet til Husbanken føres også i investeringsregnskapet og inngår derfor ikke her.

Reelt sett blir Molde kommune belastet med egne avdrag og avdrag til formålsbygg i Molde eiendom KF. Avdrag til formålsbygg blir dekt gjennom en overføring til Molde eiendom KF. Legges avdragene som ligger her til, vil avdragene som skal dekkes av Molde kommune øke fra 136,0 mill. kroner i 2022, til 144,0 mill. kroner i 2023. I 2026 vil avdragsbelastningen øke til 161,0 mill. kroner. En økning på 25,0 mill. kroner siden 2022.

Økning i finansutgifter, både renter og avdrag må finansieres gjennom endring i tjenesteproduksjonen.

Avsetning og bruk av fond

Hele 1 000

	Revidert 2022	Budsjett 2023	Økonomiplan		
			2024	2025	2026
Overføring til investering	-10 000				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-7 665	-8 214	-9 466	-9 466	-9 466
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 715	48 324	8 700	-2 000	-2 000
Dekning av tidligere års merforbruk					
Sum bruk/avsetning av fond	-20 380	40 110	-766	-11 466	-11 466

Avsetning og bruk av bundne fond

Kraftfondet

Kommunens inntekter fra konsesjonsavgiften avsettes i sin helhet til kraftfondet. Kraftfondet gir tilskudd til tiltak som kan fremme næringslivet og trygge bosettingen i tidligere Nesset kommune. Det er kommunedelsutvalget for Nesset som etter søknad deler ut midlene.

Overføring til investering

Vi har tidligere budsjettert med en overføring på 10,0 mill. kroner fra drift til investering årlig. Dette skulle sikre at ubundet investeringsfond ikke blir redusert med det årlige egenkapitaltilskuddet til pensjonskassen. Med store utfordringer knyttet til budsjettbalansen for 2023–2026, er denne overføring tatt ut. Det vil medføre at ubundet investeringsfond blir redusert. Om ubundet investeringsfond blir for lavt, må kommunen, i tråd med finansreglementet, selge seg ned i aksjer og obligasjoner (finansielle omløpsmidler). Dette vil igjen gi reduserte inntekter. For å motvirke dette er det budsjettert med at deler av salgsinntektene fra tomter i investeringsbudsjettet, settes av til ubundne investeringsfond.

Avsetning og bruk av ubundne fond

Næringsfondet

Det avsettes 2,0 mill. kroner årlig til næringsfond for marin og maritim sektor. Fondet gir støtte til gründere og oppstartsbedrifter innenfor marin og maritim sektor. Opprettelse av og avsetning til fondet er vedtatt av kommunestyret og er derfor et ubundet fond, da kommunestyret ikke kan binde seg selv. Dersom kommunen får et regnskapsmessig merforbruk, vil det ikke bli avsatt til fondet.

Disposisjonsfondet

I perioden er det budsjettert med bruk av 50,3 mill. kroner i 2023 og 10,7 mill. kroner i 2024.

Ved inngangen av 2022 sto det 229,6 mill. kroner på disposisjonsfondet, om resultatet i 2022 blir som økonomirapporten per 31. august 2022 vil det stå igjen 109,9 mill. kroner ved utgangen av året. Med en budsjettert bruk på 50,3 mill. kroner av disposisjonsfondet i 2023 vil det bare gjenstå 59,6 mill. kroner på fondet ved utgangen av 2023.